

Dosarul nr. 2r-61/20

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud. L. Iarmaliuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, A. Danilov, I. Muruianu)

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Ala Cobăneanu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Anatolie Jurcov,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Jurcov
împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost restituită cererea de apel declarată de către Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din
13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,

c o n s t a t ă:

La data de 09 noiembrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Jurcov a
depus cerere de chemare în judecată împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la
repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, acțiunea
depusă de Anatolie Jurcov a fost respinsă.

La data de 28 martie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Jurcov a
depus cerere de apel nemotivată, redactată în limba rusă, împotriva hotărârii din 13 martie
2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești.

Prin încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii
de apel depusă de Anatolie Jurcov și s-a comunicat apelantului despre necesitatea
prezentării apelului motivat, redactat în limba moldovenească (română), până la data de
27 iunie 2018. Totodată, s-a explicat apelantului că în caz contrar, cererea de apel nu va
fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură
civilă.

La 15 iunie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Jurcov a depus cererea
de apel motivată, redactată în limba rusă, solicitând casarea hotărârii din 13 martie 2018
a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești. Totodată, a solicitat înlocuirea avocatului
Gheorghe Ursan, care i-a reprezentat interesele în prima instanță.

Prin încheierea din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către Anatolie Jurcov, cu toate actele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 13 august 2018, Anatolie Jurcov a declarat recurs împotriva încheierii din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Anatolie Jurcov și a fost casată încheierea din 28 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, de la etapa soluționării chestiunii cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

Prin încheierea 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins, ca neîntemeiat, demersul apelantului Anatolie Jurcov cu privire la solicitarea de către instanța de apel a acordării asistenței juridice garantate de stat și înlocuirea reprezentantului Gheorghe Ursan cu alt avocat și a fost restituită cererea de apel depusă de Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cu toate actele anexate, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La 19 decembrie 2018, Anatolie Jurcov a declarat recurs împotriva încheierii din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Anatolie Jurcov și a fost casată încheierea din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cauza fiind restituită spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, de la etapa soluționării chestiunii privind acceptarea spre examinare a cererii de apel.

Prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins, în mod repetat, din lipsă de temeii, demersul apelantului Anatolie Jurcov cu privire la solicitarea de către instanța de apel a acordării asistenței juridice garantate de stat și înlocuirea avocatului-reprezentant Gheorghe Ursan cu un al reprezentant. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și s-a comunicat apelantului că necesite să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat în limba moldovenească (română), fiindu-i stabilit termen de 60 de zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsului menționat. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de către Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cu toate anexele anexate, deoarece apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

La data de 18 noiembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Anatolie Jurcov a depus recurs împotriva încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului, Anatolie Jurcov a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că instanța de apel a încălcat normele de drept material și normele de drept procedural.

Recurentul a indicat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 364 din Codul de procedură civilă, care nu prevăd depunerea obligatorie a cererii de apel în limba de stat, fiind specificat doar că cererea de apel se depune în scris.

A susținut că în legătură cu faptul că prin încheierea din 07 februarie 2019, instanța de apel a respins demersul cu privire la solicitarea de către instanța de apel a acordării asistenței juridice garantate de stat, la 15 martie 2019 s-a adresat la Oficiul teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat cu solicitarea de acordare a unui reprezentant pentru traducerea cererii de apel motivată în limba de stat. Dat fiind faptul că nu a primit răspuns, s-a adresat repetat cu asemenea cereri la 25 iunie 2019 și 22 iulie 2019, însă nu a primit răspuns, precum nu a fost vizitat de niciun avocat la penitenciar.

A afirmat că la 07 noiembrie 2019, a recepționat copia încheierii din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care i-a fost restituit apelul.

Consideră că a întreprins toate măsurile posibile pentru a îndeplini indicațiile instanței de apel din încheierea din 07 februarie 2019, însă având în vedere că este de naționalitate rusă și nu cunoaște limba română, fiind condamnat și ispășindu-și pedeapsa în penitenciar, se află în imposibilitate de a traduce cererea de apel în limba de stat. Mai mult ca atât, potrivit pct. 18 din Anexa nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, în penitenciar sunt interzise diverse documente (excepție: documentele care identifică persoana deținutului, copiile sentințelor, deciziilor instanțelor de judecată, chitanțele privind predarea spre depozitare a lucrurilor personale).

A menționat că în prima instanță a fost reprezentat de către un avocat, desemnat la cererea instanței de judecată, însă Curtea de Apel Chișinău i-a respins cererea cu privire la acordarea asistenței juridice garantate de stat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 26 septembrie 2019.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 07 noiembrie 2019 (f.d. 41, volumul II).

Astfel, recursul, declarat la data de 18 noiembrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători,

pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că prin încheierea din 07 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins, în mod repetat, din lipsă de temei, demersul apelantului Anatolie Jurcov cu privire la solicitarea de către instanța de apel a acordării asistenței juridice garantate de stat și înlocuirea avocatului-reprezentant Gheorghe Ursan cu un al reprezentant. Nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și s-a comunicat apelantului că necesite să prezinte, în cancelaria Curții de Apel Chișinău, apelul motivat în limba moldovenească (română), fiindu-i stabilit termen de 60 de zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsului menționat. În caz contrar, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În legătură cu respingerea demersului cu privire la solicitarea de către instanța de apel a acordării asistenței juridice garantate de stat, la 15 martie 2019, 25 iunie 2019 și 22 iulie 2019 Anatolie Jurcov s-a adresat la Oficiul teritorial Chișinău al Consiliului Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat cu solicitarea de acordare a unui reprezentant pentru traducerea cererii de apel motivată în limba de stat, fapt confirmat prin copiile avizelor de recepție anexate la recurs (f.d. 38-40, volumul II), însă susține că nu a primit niciun răspuns, precum nu a fost vizitat de niciun avocat la penitenciar.

Prin încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel declarată de către Anatolie Jurcov împotriva hotărârii din 13 martie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, cu toate anexele anexate.

Ca temei de restituire a cererii de apel, instanța de apel a invocat că apelantul nu a înlăturat în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 07 februarie 2019 și anume, nu a prezentat apelul motivat în limba moldovenească (română).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justificată critica adusă în cererea de recurs, iar soluția instanței de apel de a restitui apelul pentru motivele indicate, una neîntemeiată și care urmează a fi apreciată ca o limitare a dreptului recurentului Anatolie Jurcov la un proces echitabil.

Analizând materialele cauzei, instanța de recurs constată că recurentul Anatolie Jurcov este de naționalitate rusă, nu cunoaște limba de stat și își ispășește pedeapsa în Penitenciarul nr. 17 Rezina.

Pornind de la aceste împrejurări, instanța de recurs ține să menționeze că, fiind vorbitor de limbă rusă și aflându-se în custodia statului, Anatolie Jurcov nu a avut posibilitatea reală de a beneficia de serviciile unui traducător autorizat pentru a prezenta cererea de apel redactată în limba de stat.

În această ordine de idei, faptele relatate generează casarea încheierii contestate, or, menținerea acesteia în condițiile sus-enunțate, nu ar constitui pentru Anatolie Jurcov decât o îngrădire a posibilității de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare.

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Totodată, se reține că atât prin decizia din 24 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cât și prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, instanța de recurs a constatat că Anatolie Jurcov, ispășindu-și pedeapsa în penitenciar, se află în imposibilitate de a traduce apelul motivat în limba de stat, însă Curtea de Apel Chișinău a ignorat constatările instanței de recurs și a restituit apelul declarat de Anatolie Jurcov din același motiv – neprezentarea apelului motivat în limba de stat.

Prin urmare, având în vedere că singura indicație a instanței de apel ce urma a fi îndeplinită de către Anatolie Jurcov, a fost prezentarea apelului motivat în limba de stat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a restitui cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Anatolie Jurcov și de a casa încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Anatolie Jurcov.

Se casează încheierea din 26 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Jurcov împotriva Penitenciarului nr. 17 Rezina cu privire la repararea prejudiciului moral, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa examinării în fond a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Ala Cobăneanu

Mariana Pitic